

STRATEŠKA DOKUMENTACIJA RAZVOJA VODNIH PUTOVA I LUKA UNUTARNJIH VODA RH ZA RAZDOBLJE 2018. – 2028.

Strateški okvir usmjeravanja razvoja riječne plovidbe

PRIPREMILA:
Anđela Bogdan

Na završnoj konferenciji projekta “Strateška dokumentacija razvoja vodnih putova i luka unutarnjih voda Republike Hrvatske za razdoblje 2018. – 2028.”, održanoj 31. kolovoza 2022. u Ministarstvu mora, prometa i infrastrukture, predstavljeni su rezultati projekta koji će poslužiti kao temelj razvoja unutarnje plovidbe u Republici Hrvatskoj, dijela međunarodnoga sustava plovidbe unutarnjim vodnim putovima.

Plan razvoja plovnih puteva i luka te pristaništa u Hrvatskoj

Strateška dokumentacija razvoja vodnih putova i luka unutarnjih voda Republike Hrvatske za razdoblje 2018. – 2028. višegodišnji je projekt koji se odnosi na izradu cjelokupne strateške dokumentacije razvoja plovnih puteva i luka te pristaništa u Hrvatskoj, a sastoji se od Strategije razvitka riječnog prometa, Strateške procjene utjecaja na okoliš te Srednjoročnog plana razvitka vodnih putova, luka i pristaništa, čiji je sastavni dio i Akcijski plan koji obuhvaća reviziju

masterplanova triju državnih luka – Vukovar, Slavonski Brod i Osijek. Strategiju razvitka riječnog prometa u Republici Hrvatskoj, koju je Hrvatski sabor usvojio na sjednici srpnja 2022., i Srednjoročni plan razvitka vodnih putova, luka i pristaništa Republike Hrvatske s Akcijskim planom izradila je tvrtka *Ernst & Young*. Stratešku procjenu utjecaja na okoliš pripremila je tvrtka *OIKON*.

Luka u Osijeku

Pogled na luku Vukovar

U cijeli projekt uloženo je približno 11,4 milijuna kuna, a s 85 posto sufinanciran je sredstvima Europske unije, i to iz Kohezijskog fonda. Preostali dio od 15 posto financiralo je Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture sredstvima osiguranima u Državnome proračunu. Projekt se počeo provoditi 6. listopada 2017., a završen je 31. kolovoza 2022. Glavni cilj toga projekta bilo je usklađivanje strateških dokumenata na svim razinama za desetogodišnje razdoblje. To je preduvjet za primjenu administrativnih i pravnih mjera za funkcioniranje prometnoga sustava, posebno sustava unutarnjih plovnih putova u sklopu međunarodnih prometnih pravaca, neometan rad i daljnji razvoj luka i pristaništa, organizaciju službe sigurnosti i nadzora

Luka u Slavenskom Brodu

plovidbe, tehničko održavanje plovnih putova, rad i razvoj lučkih uprava te ostalih dionika u unutarnjoj plovidbi, ostvarivanje ekološke i društvene održivosti sustava unutarnjih plovnih putova te detaljnu razradu ciljeva i mjera definiranih važećom Strategijom prometnog razvoja Republike Hrvatske.

Izradom Strateške procjene utjecaja na okoliš utvrđen je utjecaj Strategije razvika riječnog prometa Republike Hrvatske na sastavnice okoliša, analiziran je karakter tih utjecaja te su propisane mjere sprječavanja i smanjenja mogućih negativnih utjecaja na okoliš. Masterplanovi luka osnovni su dokumenti koji određuju

prometne i gospodarske uvjete luka i prometnih pravaca, hidrauličke modele, idejna rješenja luka, geotehničke uvjete, izvodljivost projekta s analizama troškova i koristi te strateške procjene ili studije utjecaja na okoliš planiranih zahvata.

Na završnoj konferenciji projekta Duška Kunštek, ravnateljica Uprave unutarnje plovidbe pri Ministarstvu mora, prometa i infrastrukture, rekla je to da su tijekom izrade strateške dokumentacije definirani osnovni ciljevi i mjere razvoja plovnih puteva, što je, u konačnici, vidljivo iz detaljne analize koja je objavljena u Akcijskome planu, a kojom se kroz desetogodišnje razdoblje planira uložiti oko 900 milijuna eura u revitalizaciju plovnih puteva i postojeće infrastrukture u lukama te u buduću infrastrukturu, u pristaništa, u riječni turizam i slično. Kroz Akcijski plan u sljedeće tri godine planira se uložiti 82 milijuna eura. U odnosu na posljednjih petnaest godina ulaganja u riječni promet to predstavlja znatan iskorak i prepoznavanje stvarnoga značaja riječnog prometa.

Strateškom dokumentacijom razvoja vodnih putova usmjerit će se razvoj riječne plovidbe

Najavljena su veća ulaganja u razvoj infrastrukture za riječni promet (Foto: I.G./ PIXELL)

Na konferenciji je istaknuto i to kako Hrvatska ima prirodne preduvjete za razvoj unutarnje plovidbe, a hrvatski vodni putovi sastavni su dio europske prometne mreže i posjeduju četiri riječne međunarodne luke. Uz to spomenuti su neki od važnijih projekata koji se provode radi povećanja razine sigurnosti plovidbe te obnove i izgradnje infrastrukture u tim lukama kao što su terminali za pretovar tereta u lukama Slavonski Brod i Osijek,

priprema dokumentacije za izgradnju vertikalne obale u luci Vukovar, izgradnja međunarodnoga zimovnika na Dunavu u Opatovcu, razvoj sustava obilježavanja vodnih putova, revitalizacija rijeke Kupe Eko ReKupa i mnogi drugi. Iz Nacionalnog plana oporavka i otpornosti (NPOO) planira se izgradnja triju komunalnih pristaništa za prihvat otpada s plovila u Vukovaru, Slavonskome Brodu i Osijeku te nove skele "Križnica" u Općini Pitomači.

Govoreći o tome koliko je važna infrastruktura riječnoga prometa i koje su njezine koristi, osobito u kontekstu klimatskih promjena i ispunjenja cjelokupnoga europskoga zelenog plana, ravnateljica Kunštek istaknula je to kako Europa izrazito potencira riječni promet te kako Hrvatska mora i želi pratiti te trendove. Zbog toga se sada puno više ulaže u takvu vrstu infrastrukturu i u revitalizaciju nego što se ulagalo prije, posebno zato što su klimatske promjene izražene. Stanja niskih vodostaja rijeka i samih okolnosti u vodnome tijelu upućuju na to da treba napraviti znatnije infrastrukturne pomake kako bi se osigurao riječni promet.

Izvor

- <https://mmpi.gov.hr/>
- <https://povezanahrvatska.eu/>
- <https://www.eu-projekti.info/>

Fotografije

- <https://luka-vukovar.hr/>
- <https://povezanahrvatska.eu>
- <http://port-osijek.hr/>
- <https://www.tportal.hr/media/thumbnaill/1200x720/345415.jpeg?cropld=0>